

Afscheidsspeech gemeenteraad Nijkerk – Ad de Boer 14 maart 2006

Sinds ik in 1982 de gemeenteraad binnenkwam, is er veel veranderd en toch ook weer niet. De collegeonderhandelingen in de snikhete zomer van dat jaar duurden maar liefst drie maanden, en dat lijkt me er dit keer niet in te zitten. We gaven als gemeente toen zo'n 44 miljoen gulden uit, nu tegen de 80 miljoen euro, vier keer zoveel dus. Via de onroerend goedbelasting haalden we toen ruim 3 miljoen gulden binnen in Nijkerk, nu (vóór de afschaffing van het gebruikersdeel van de ozb) 7 miljoen euro, ongeveer vijf keer zoveel. De rente waar de begroting in mijn eerste jaar van uitging, bedroeg 11%; dat vonden we toen normaal, maar dat beleven we vandaag de dag als een horror scenario.

Maar er is ook veel gelijk gebleven. De eerste begroting die ik als raadslid te lezen kreeg, klaagt over de slechte economische ontwikkeling, over de greep van het rijk uit het Gemeentefonds en over de geringe mogelijkheden voor nieuw beleid. Er is dus anno 2006 niks nieuws onder de zon. Ook niet als ik in die eerste begroting lees dat de onderhoudstoestand van de watertoren niet al te best is en dat al het mogelijke moet worden gedaan om dit karakteristieke gebouw in stand te houden. Waar heb ik dat meer gehoord?

Die mix van verandering én continuïteit trof me ook, toen ik onze eigen Algemene Beschouwingen van de afgelopen 24 jaar nalas. In 1982 stelden we een onderzoek voor naar alternatieve energieopwekking voor gemeentelijke gebouwen zoals bijvoorbeeld een sporthal. Dus ons pleidooi daarvoor van een maand of wat terug lag helemaal in de lijn van wat we 24 jaar terug bepleitten. En net als vorig jaar pleitten we al in 1986 en in 1990 voor de bescherming van jongeren tegen schadelijke sexclips op de Nederlandse muziekzenders, onder het motto: moet alles wat kan? Door de jaren heen zagen we de overheid vooral als schild voor de zwakken en als rentmeester over Gods schepping. Op sommige gebieden waren we in de jaren tachtig en negentig heel lang een roepende in de woestijn, maar weten we ons vandaag de dag verzekerd van brede steun: de nuloptie voor coffeeshops, het rookverbod overal in dit huis en een Deltaplan voor het jeugdbeleid. Maar op andere gebieden roepen we nog steeds tamelijk alleen in de woestijn, zoals rond het schoolzwemmen. Alle jaren door sinds 1982 voerden we actie voor de afschaffing van het schoolzwemmen voor álle leerlingen, en beperking tot die leerlingen die nog niet kunnen zwemmen, maar nog steeds is het niet gelukt.

Waar heb ik het mis gehad? Bij de veel te snelle en te goedkope verkoop van het kabelbedrijf en van het woningbedrijf. Stom, stom, stom. Bij de oproep door onze fractie in 1986 om vanwege de afnemende woningnood de hele planontwikkeling van Corlaer maar te bevroren. En zo kan ik doorgaan.

In de persoonlijke sfeer zijn er in die 24 jaar dieptepunten geweest: het overlijden, kort na elkaar, van de raadsleden Kuis en tweemaal Ruitenbeek en van oud-burgemeester Borgman. En het gedwongen vertrek van mijn fractiegenoten Van Dam en Blokhuis. Maar voor mij overheerst het gevoel dat we het, ondanks vaak stevige politieke meningsverschillen, in de persoonlijke sfeer goed met elkaar hebben gehad. Dat er zelden harde woorden zijn gevallen die de persoonlijke verhoudingen blijvend hebben geschaad. Dat kan ook heel anders, zoals de praktijk in andere gemeenten laat zien. Doordat ik naast mijn raadswerk nog heel wat op mijn nek had, bleef ik na de vergaderingen zelden hangen. Maar in de wandelgangen beleefde ik de contacten als warm en persoonlijk. Ik dank jullie daarvoor. En als ik, schietend vanaf de

heup, mensen heb geraakt, en dat ís gebeurd, dan zeg ik hier en nu, voorzover dat al niet persoonlijk is gebeurd: vergeef me dat.

Ik heb het in jullie midden goed gehad. En als ik jullie zeg, dan denk ik aan alle 66 raadsleden die sinds 1982 mijn collega's zijn geweest. Aan Truus Bokkers, Hannie Heuer, Bertie Lemstra, Gijs Blokhuis, Han van Dam, Peter Dirksen, Wouter van der Kamp, Pierre Ketelaars, Gerrit Kuis en Aart van der Ridder. Aan Bertus Ruitenbeek, Meino Smit, Jaap van der Steege, Goos Terschegget, Gerard van den Tweel, Henk Visscher, Albert Jan Woudenberg, Evert Wulfsen, Evert Blokhuis en Jan van den Brink. Aan Pim de Mol van Otterloo, Rinnerd Plantinga, Josefiën Tolido, Johan van de Water, Gert Boer, Sytze van der Velde, Truus Doornhof, Theo Gunsing, nog een keer Bertus Ruitenbeek en Kees van Baak. Ik denk aan Henk van den Brink, Bert van Essen, Henk Haandrikman, Dirk Wever, Henk van der Burg, Joop van Ruler, Jan Krook, Theo Manten, Henk van de Boom en Annet Eijkemans. Aan Hans Haak, Janny Kalverda, Aart Klompenhouwer, Ina Versluis, Han Both, Hugo Doornhof, Bert de Graaf, Geert Horst, Wouter Kraaij en Henk Lambooij. We zijn aan de 50. Ik denk aan Harry Meek, Hans Mekking, Renger Walet, Wessel Ytsma, Ton van Zanten, Patricia van der Hurk, Jan de Beer, Hans Boer, Peter Collignon en Ries van Elteren. En tenslotte aan Egbert de Groot, Eef van der Pol, Alex Timmerman, Bart Verbeek, Boudewijn van der Woerd en Tineke van der Biezen. Zoals gezegd: 66 in getal. Een aantal van hen was ook wethouder. Ik denk aan de vier burgemeesters die ik heb meegemaakt Jan Willen Stam, Pieter van der Zaag, Fred Borgman en Bartele Vries, aan de gemeentesecretarissen Gerrit Verhoeven, Herman Verheij en Menno Doeve en, last but not least, aan de griffier Ferdinand Contant. Ik denk aan de vele ambtenaren die me sinds 1982 hebben geholpen. Het ga jullie allemaal goed.

De bron en de norm voor raadswork was door de jaren heen steeds het Evangelie van Jezus Christus, het Woord van God. Dat was en is geen loden last, maar Gods gebruiksaanwijzing bij het leven. Geen neerdrukkende wetten, maar heilzame leefregels, goed voor mens en samenleving. Het geloof, niet als iets wat de samenleving verscheurt, als een bron van haat zoals we vandaag de dag soms zien, maar geloof als een bron van liefde, als een kracht die de samenleving opbouwt. Niet omdat ik zo'n beste christen ben (want dat ben ik niet), maar omdat God goed en wijs is. Niet omdat mijn woorden en daden foutloos zijn (want dat waren ze niet), maar omdat de Bron zuiver is. Niet omdat ik zo'n geestelijke krachtpatser ben, (want ik heb me soms knap onzeker gevoeld), maar omdat God machtig is. Christelijke politiek is nooit, maar dan ook nooit een politiek van gearriveerdheid, van God in de zak hebben, van de duimen achter het vest, van kijk eens, hoe goed wij zijn. Het is nooit een pretentie, maar altijd een intentie. Geen wij tegenover zij, maar de drie vingers naar jezelf en die ene naar de ander. Christelijke politiek wordt bedreven door feilbare mensen die zich afhankelijk weten van een onfeilbare God. Die ik niet altijd begrijp, maar wel door en door heb leren vertrouwen. Ik draag jullie aan Hem op. Adieu.

Ad de Boer, 14 maart 2006